

Dragi petošolec/petošolka!

Upam, da si preživel-a lep vikend in da se vsi dobro držite.

Tokrat ti gradivo znova pošiljam za ves teden, ti pa si delo razporedi tako, kot ti najbolje ustreza.

Nazadnje sva spoznala naravne pojave Obsredozemskih pokrajin, ta teden nadaljujeva z družbenimi pojavi.

Še preden pa dobro začneva, naj te povabim na izlet v čudovito, staro obmorsko mestece, ki je v Sloveniji zavarovano kot kulturni spomenik. Če se povzpneš na obzidje, se ti odpre čudovit pogled na morje. Že veš, kam greva, kajne? Povabim te v

PIRAN.

Sva že prispela. Pred nama je Tartininjev trg. Ime je dobil po svetovno znanen skladatelju in violinistu Giuseppe Tartiniju.

Zdaj se bova po stopnicah sprehodila na vzpetino, kjer se nahaja cerkev svetega Jurija, ki je zaščitnik Pirana. Na zvoniku je ura z vklesanimi rimskimi številkami in bakrenima kazalcema, ki Pirančanom kaže čas. Tu imava prelep razgled na prostrano morje.

Zdaj ko sva si ogledala cerkev in se naužila morja, se bova odpravila v akvarij. V Piranu si lahko ogledaš podvodni živalski svet, ki je dom več kot 200 živalim, med katerimi so tudi morski konjički, hobotnica in morski pes trnež. To je edini morski akvarij v Sloveniji, ki daje zavetišče tudi poškodovanim živalim ali živalim (vrstam) pred izumrtjem.

Za konec se bova sprehodila po Punti vse do konca polotoka, kjer stoji edini kamniti svetilnik v Sloveniji. V njem je nekoč živel svetilničar in ladjam kazal pravo pot. Tudi midva se bova povzpela nanj.

Če boš kdaj imel-a priložnost, s svojo družino obišči ta prelep kraj ob morju.

Če ti najin sprehod ni bil dovolj, te vabim še na virtualni sprehod, ki se nahaja na spodnji povezavi: https://www.youtube.com/watch?v=2PSf6vQfSWg

Če imaš možnost, si na tej spletni povezavi (https://www.radovednih-pet.si/vsebine/rp5-dru-sdz-osn/) preberi vse o poselitvi, gospodarstvu in prometu Obsredozemskih pokrajin.

V kolikor te možnosti nimaš, si o družbenih pojavih preberi v učbeniku na straneh 73, 74 in 75.

Piran je le eden izmed krajev Obsredozemskih pokrajin, ob morju lahko obiščeš še Portorož, Koper, Izolo, Strunjan, v zaledju Novo Gorico, Sežano in Ajdovščino. Večina ljudi Obsredozemskih pokrajin živi ob morju, saj je tam več delovnih mest kot drugod.

Pa si oglejva še gospodarstvo. Nekoč so ljudje pridno izrabljali naravne vire, zato so imeli pomembno vlogo vinogradništvo, oljkarstvo in sadjarstvo, ob obali pa predvsem ribištvo in solinarstvo. Zaradi rodovitne prsti in toplega podnebja so tu zelo dobri pogoji za kmetijstvo.

ZANIMIVOST

OLJKA-je sredozemsko drevo, iz katerega prideluje odlično oljčno olje. Njenov plod je oljka.

KAKI-v stari grščini pomeni hrana za bogove. Je oranžne barve, zelo sladkega okusa in opln vitaminov. Meseca novembra v Strunjanu organizirajo praznik, na katerem lahko poskusiš številne jedi iz tega sadja.

SOLINARSTVO

Sečoveljske in Strunjanske soline so edine v Tržaškem zalivu, v katerih še pridobivajo sol na tradicionalni način. Če želiš, lahko v Sečoveljskih solinah za en dan postaneš solinar in se preizkušaš v pobiranju soli.

Če želiš, si lahko na tej spletni povezavi ogledaš zanimiv in poučen film o solinah in solinarski hiši:

https://www.youtube.com/watch?v=ncKvPik5fl0

Če te zanima še več o Sečoveljskih solinah, si lahko ogledaš tudi dokumentarec:

https://www.youtube.com/watch?v=4Py4kQDL0ds

Danes se v tem območju še vedno ukvarjajo s kmetijstvom (sadjarstvo, vinogradništvo in pridelava zelenjave), industrijo in pa turizmom. Eno pomembnejših podjetij v Ajdovščini je Pipipstrel, proizvajalec ultralahkih letal, znanih po vsem svetu.

Zaradi številnih turistov so na obali zgradili prestižne hotele, restavracije, bare, trgovine in turistične agencije.

PORTOROŽ, ki mu pravijo tudi Mesto rož, je zelo priljubljen kraj med turisti, ima pa tudi marino-pristanišče za jahte in jadrnice.

Ena izmed pomembnih gospodarskih dejavnosti je tudi **promet**. Tukaj so ene najbolj obremenjenih cest v Sloveniji, pomembni pa sta tudi železniška povezava in Luka Koper, edino mednarodno tovorno pristanišče pri nas. Sem z vsega sveta prihajajo ladje z različnimi idelki, ki jih nato po cesti ali železnici odpeljejo v različne dele Slovenije in Evrope.

Če si želiš izvedeti več o Luki Koper, te vabim, da si ogledaš ta zanimiv filmček:

https://www.youtube.com/watch?v=Fix7XV1ASq4

Za konec sem ti pripela še miselni vzorec z najpomembnejšimi podatki, ki si ga prepiši v zvezek in uredi s slikovnim gradivom.

Uffff, tole pa je bilo naporno, toda zanimivo in poučno. Pogosto pozabimo, da imamo najlepše stvari tik pred nosom, kajne?

Želim ti, da se tega pogosto zaveš. Tudi jaz mislim nate in želim, da se kmalu vidiva. **Do takrat pa uživaj ob tistih, ki so ob tebi in te imajo najraje.**

